

ЕКОЛОГІЧНИЙ ФАКТОР В РЕГУЛЮВАННІ МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН УКРАЇНИ

Грищенко В. Ф.

Інтернаціоналізація комерційно-господарської діяльності визначає необхідність розробки чіткого та дієвого механізму регулювання міжнародних економічних відносин України з урахуванням екологічного фактору, що здійснюється відповідними державними і не державними структурами.

Механізм державного регулювання міжнародних економічних відносин України з урахуванням екологічного фактору можна представити як сукупність програмно-координаційних, фінансово-економічних, організаційно-економічних і правових форм, методів, принципів, інструментів та важелів, які застосовуються в практиці міжнародних економічних відносин України (табл. 1). Основними його задачами є: 1) економічна оцінка наслідків „експорту-імпорту” неекологічної продукції, технологій та послуг і розробка відповідних інструментів регулювання; 2) врахування екологічних факторів та обмежень в теорії та практиці міжнародної торгівлі, вивчення впливу національної еколого-економічної політики на конкурентоздатність вітчизняної продукції, послуг та економічної системи в цілому; 3) теоретичне обґрунтування та розробка відповідної міжнародної еколого-економічної політики з урахуванням вимог сталого розвитку.

Впровадження механізму регулювання міжнародних економічних відносин України з урахуванням екологічного фактору передбачається в три етапи: етап 1 – планування та підготовка заходів; етап 2 – реалізація запланованих заходів; етап 3 – аналіз та оцінка досягнутих результатів. Впровадження цього механізму повинно базуватися на принципах забезпечення активної участі держави в виконанні міжнародних домовленостей щодо охорони навколишнього природного середовища; активної участі держави в міжнародних процесах щодо перешкоджання транскордонному переміщенню технологій, товарів та послуг, використання яких може спричинити шкоду навколишньому природному середовищу та на принципах співробітництва в сфері перешкоджання незаконному обігу природних ресурсів; рівноправності всіх учасників зовнішньоекономічної діяльності, захисті державою їх прав та законних інтересів, відсутності дискримінації; виключення невиправданого втручання держави та її

органів в зовнішньоекономічну діяльність, спричинення збитків їх учасникам та економіці країни в цілому.

Таблиця 1 – Принципова схема механізму регулювання міжнародних економічних відносин України з урахуванням екологічного фактору

Координаційні принципи та форми	Фінансово-економічні методи	Фінансово-економічні важелі	Організаційно-економічні інструменти	Правові форми, методи та принципи
1	2	3	4	5
Концепції розвитку міжнародних економічних відносин України:	Прогнозування екологічних наслідків міжнародних економічних відносин України	Світові ціни на товари та послуги	Сукупність всіх форм здійснення міжнародних економічних відносин, що не суперечать діючому законодавству	Міжнародний рівень: - положення міжнародного еколого-економічного права; - Декларації ООН; - Міжнародні хартії; - Міжнародні договори; - Міжнародні угоди; - Міжнародні протоколи
- Концепція зовнішньоекономічної політики України; - Концепція зовнішньоекономічної діяльності України; - Концепція розвитку експортного потенціалу України	Планування заходів щодо вдосконалення міжнародних економічних відносин України (стратегічне, середньострокове, тактичне)	Офіційні валютні курси та валютні коридори		
		Міжнародне кредитування		
Двосторонні програми – еколого-економічного та науково-технічного співробітництва	Оперативне управління міжнародними економічними відносинами України	Субсидії		Національний рівень: положення українського законодавства в сфері зовнішньоекономічної діяльності та охорони навколишнього природного середовища (Закони, Постанови, Укази, Декрети КМ, Накази, Інструкції, Листи)
Двосторонні програми галузевого співробітництва	Контроль впливу міжнародних економічних відносин України на навколишнє природне середовище	Дотації		
Багатосторонні плани еколого-економічного та науково-технічного співробітництва (терміном до 5 років)		Державне страхування		
Щорічні протоколи та еколого-економічне та науково-технічне співробітництво		Економічні санкції		